

# A magyarországi gyógyszertárak tulajdonformáinak története 1950-ig

**Kronológiai időutazás  
pillanatképei a  
gyógyszertárak  
tulajdonlásában.**



**Dr. Szabó Attila  
2019. 07. 4-6.**

# Előzmények az ókorban

1/ Az ókori Indiában már a Kr. e. 3. században létesültek kórházak, melyekben nem csak a beteg embereket, hanem az állatokat is gyógyították.

(Fontos megjegyezni, hogy akkoriban nem pénzért, hanem teljesen önzetlenül szolgálták a betegeket!)

2/ Ókori Kína első hivatalos gyógyszerkönyve, a Ming J Pieh 502 és 650 között volt érvényben, mely már ábrákat is tartalmazott.



**3/ Ókori Görögországban az orvosoknak voltak segédszemélyzetei, ezek közül a gyógyszerárosok – pharmacopolae – voltak. Az orvosgyógyszerésznek létezett ún. saját házi gyógyszerertára, benne alapanyagraktárral. A betegek számára külön laboratóriumban készültek a gyógyszerek. Az ő munkájukat betanított famulusok segítették.**



**4/ Római Birodalomban a kényelmesebb orvosok nem bíbelődtek az orvosság elkészítésével, azt másokra hagyták, ezeket három osztályba sorolhatjuk:**

- **Aromatarius v. pigmentarius (ma drogista) – gyógyszer alapanyag, fűszer, szépítőszerek beszerzése volt a feladatuk.**
- **Pharmacopolae-k v. medikamentarius-ok, akik mixturát tartottak.**



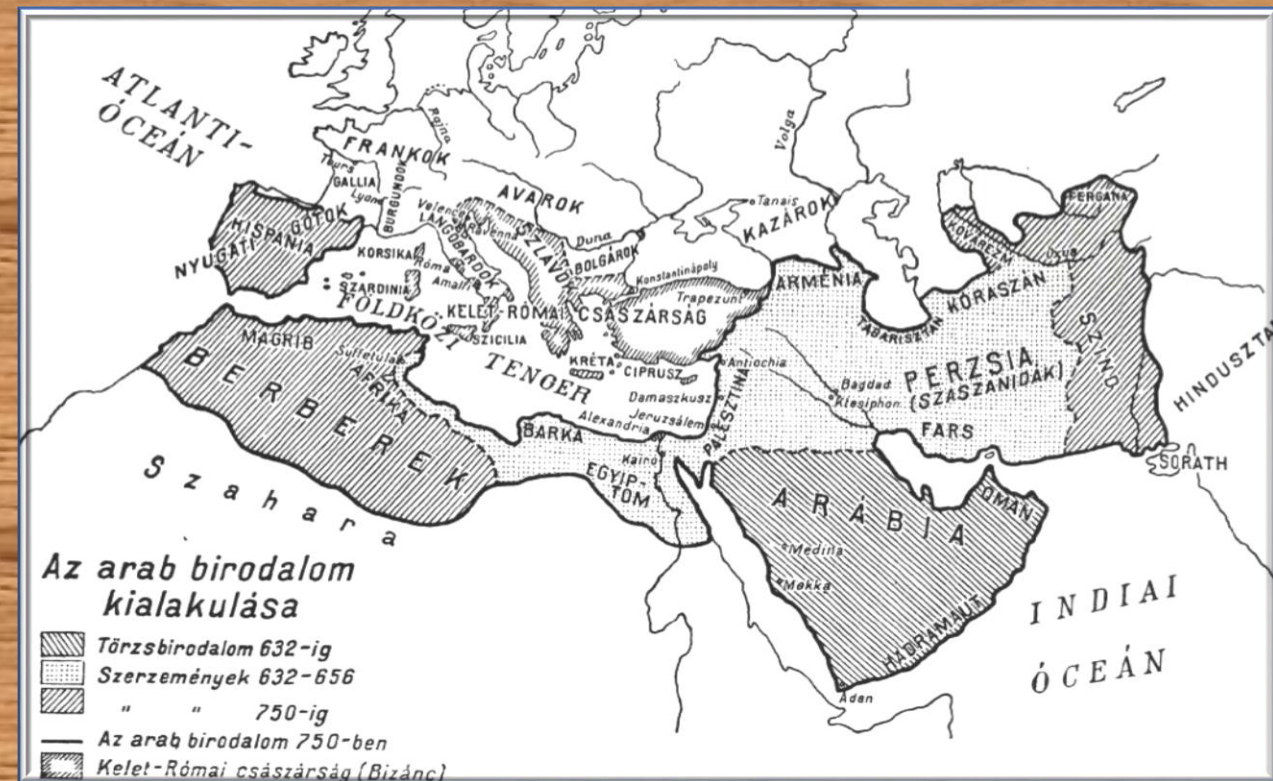
- **Sepllassarrius v. nugventarius – akik tapasztalatot, kenőcsöket árultak. (Nevüket Capua egyik utcájáról, Sepllassia kapták, ahol a kenőcsárusok tabernái (üzlet) álltak.)** Augustus császár idején azokat, akik vándorolva árulták gyógyszeres portékáikat „Pharmacopolae circumforanaei” (forum körül található)-nak, akik berendezett üzletből árusítottak, azokat „Sellurii” (székhez kötött)-nek nevezték.

# Előzmények az európai középkor keleti régiójában

1/ A 4. századra a Római Birodalmon keleti része (Bizánc, Közel-Kelet, Egyiptom) gazdasági túlsúlyra tett szert, melyből idővel létrejött Bizánc, amit a törökök döntöttek meg a XV. század közepén. Bizáncban a Kr. u. IX. század közepén keletkezett az első főiskola, ahol matematika, filozófia, csillagászat és orvos képzés folyt. Ekkoriban alakultak az első kórházak és az első specializált gyógyszertárak is.



2/ Kezdetben a bizánci császárság keleti tartományához tartozott Szíria is, ahol az ott élő zsidóság, görög mintára épített városokat, pl. Antochiát, ahová részben menekültek a nestoriánusok. A másik ilyen menekülési hely volt számukra a perzsi Gondesápúr városa, mely Khúzisztánban feküdt, ide a bizánci császárok üzték a nesztoriánus keresztény orvosokat, akik ide telepítették iskolájukat és kórházukat. Ezek a területek idővel az Arab Birodalom részeivé váltak.



Itt működött a történelem első olyan kórháza – vagy klinikája – ahol kizárólag tudományos alapon gyógyítottak, s ahol az oktatás a betegágy mellett folyt. (Maga a klinika szó a görög kliné (ágy) szóból ered.)

Az arab orvos-iskola és a korai középkor legnagyobb orvosa Ibn Szina (980-1037) (teljes neve: Abu Ali al Husszein ibn Abdallah ibn al Hasszán Ali Ibn Szína, **latinosan Avicenna**) volt, aki legeredményesebb időszakát Iránban töltötte. (Tiszteletére Iránban az egészség ünnepnapját augusztus 23-án tartják.) **Ő alkalmazta először a karantént és klinikai vizsgálatokat végzet.** **Az orvos és gyógyszerész közti szakadás legelőször az araboknál következett be. Avicenna tevékenysége járult hozzá, hogy a gyógyítás terén a gyógyszerészet önállósulhasson!**



**Egyezményesen elfogadott, hogy a 754-ben (755) Harun-Al-Rasid által alapított gyógyszertárnak megfelelő intézményt tekintjük az első gyógyszertárnak, mely Bagdadban létesült.**



**Igen pontos mérlegeik voltak, az anyagok fajsúlyát piknométerrel határozták meg. A gyógyszerek kiszolgálására és azok külalakjára súlyt fektettek és megállapították a gyógyszerek nemeit.**

**Amit a görög kultúra töredékesen hátra hagyott, azt az arab tudósok kiegészítették, egybefoglalták és egy befejezett művet alkottak.**

**Külön könyv szolgálta a tanulást, illetve tanítást. A tanulást tovább segítette, hogy kérdéseket intézhettek a tanítóik felé. Sőt egyes témákban vitákat folytathattak le. A tanfolyam végeztével annak elvégzéséről szóló bizonyítványt kaptak.**



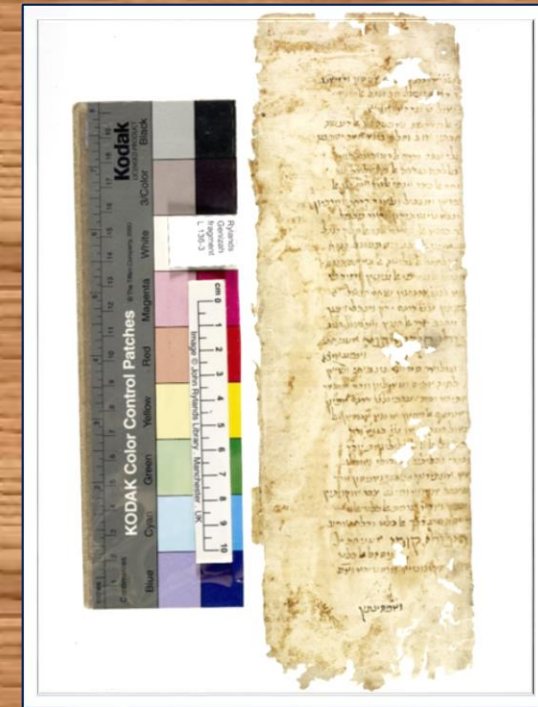
# A középkori Európa gyógyszerészetének alakulása

A gyógyszerészet fejlődésének döntő mozgató rugójának az egészségügyi rendszabályok irányító szerepét kell tartani. Ugyanis a mindenkori hatalom a gyógyszerészetre vonatkozó törvényeken keresztül igyekezett és igyekszik ma is biztosítani a betegek számára a megfelelő minőségű és egységes gyógyszer ellátást.



II. Frigyes német-római császár (1220-1235)

*1238-ban vette kezdetét a „Taxa” intézménye.* Ugyanis II. Frigyes az „antidotarium conservari potest” figyelembe vételével, mely egy adott gyógyszerkészítmény eltarthatóságát adta meg – ami a gyógyszerészet egyik fontos eleme – szabályozta a készítmények árát. (Pl. az egy évig eltartható készítmény fele annyiba került, mint egy rövid lejáratú.)

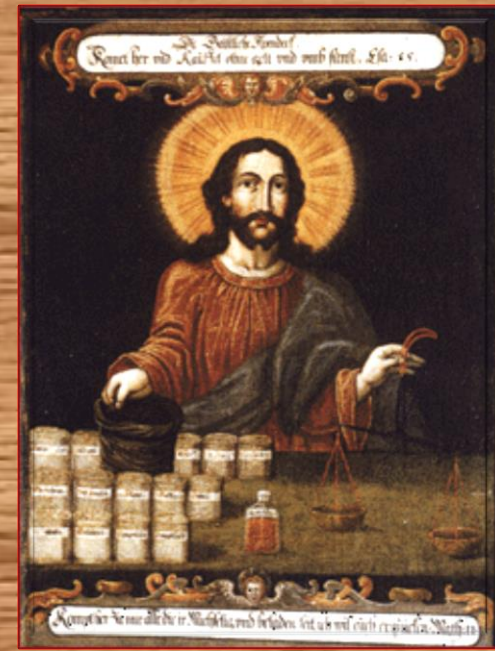


**A gyógyszerek eltarthatósága hozta létre:**

- a gyógyszertárat, ami a magyar nyelvben tökéletesen kifejezi a szó jelentését.
- a gyógyszerkészítő mesterség önállósulásának alapjait.

**II. Frigyes által 1241-ben kiadott rendelettől számítjuk az európai önálló gyógyszerészet születésnapját.**

*A gyógyszertárak számát bizonyos lélekszám szerint korlátozta!*



**Bevezette a búzaszemnyi mennyiséget (granum), mint alapot és a fontig nagyobb egységeket alkotott.) Mivel a recepteken megadott anyagok mennyisége annyira kicsi volt, hogy nem lehetett csak egy beteg részére elkészíteni, ezért a kereskedelemtől eltérő súlyrendszert vezettek be, ami 1871-ig volt érvényben.**





**Európa első gyógyszertárát Nápolyban Rogerius király uralkodása idején, 1140-ben állították fel.**

**II. Frigyes német-római császár 1248-ban engedélyezett Kölnben és Schweidnitzben gyógyszertárat nyitni.**



**Hazánkban az első gyógyszertárat 1303-ban Budán „Petrus physicus et apothecarius Budensis” nyitotta meg.**

**Magyarország feudalizmus-kori fővárosában, Budán az orvosok és gyógyszerészek főként a mai Tárnok utcában, azaz zömmel a „német városrészben” laktak. Arra nincs adat, hogy a tatárjárás előtt megkezdődött-e már a letelepülésük, bár maga a városnegyed kialakulása az 1234-37-es időszakra tehető.**

**Az kétségtelen, hogy a Vár lakónegyedének déli részén, 1237 után említődik meg az első orvos-szerzetes tevékenysége, míg az első gyógyszerész neve csak 1303-ban tűnik fel.**

**Összehasonlításként:**

**Benvenuti János – Pozsony, 1312 – „Vörös Rák” gyógyszertár**

**„Jacobus apothecarius” – Kassa, 1394**

**Saltzmann János – Brassó - 1510**

**„Paulus gyógyszerész” – Lőcse, 1555**

**Ezzel azt is állíthatjuk, hogy a budai orvoslás és gyógyszerészet vezető szerepet vállalt a Kárpát-medencében. Ám azt is ki kell emelni, hogy hazánkban a XIV. század előtt nem volt meg az a lehetőség, mint az olasz, francia és angol területeken, hogy az egykori virágzó latin kolónia könyvtárak segítségével tanulmányozni lehessen az antik orvostudományt.**

**A XIV. század közepétől kezdve a budai gyógyszerészek névsora megsokasodott. A budai orvosok tevékenysége a török hódoltság időszakában sem maradtak el az európai orvostudomány fejlődési szintjétől. Ám a gyógyszertárak működéséről nem maradtak adatok, talán a hódoltsági állapotok, vagy a vár területén zajlott hadakozások okozta tűzvészek miatt.**

**A XVI. század közepéig a hazai gyógyszerkincsek a galenusi, hippocratesi és a salernói egyetem által lefektetett elvek alapján készültek.**

**Sokat számított, hogy a szakmai fejlődéshez szükséges tudással rendelkező egyének honnan érkeztek hazánkba.**

## **A/ A magyarországi gyógyszerterek fejlődése az eltérő alapítású patikák alapján a XVIII. századig**

### **1. Egyházi alapítású gyógyszerter**

**Az itáliai területekről érkező „ispotályos barátok” voltak az elsők, akik tudományos alapokon végezték hazánkban a gyógyítási tevékenységüket. Ám a „kolostori gyógyszerterek” nem voltak nyilvánosak, azaz még nem volt utcára nyíló officinájuk, csak az ott kezelt betegeket láthatták el gyógyszerrel.**



**Az ellenreformációt követően sok szerzetesrendi gyógyszertár létesült, mely gátolta a polgári patikák fejlődését. III. Károly előbb előírta, hogy utcára nyíló officinával lehet csak egyházi gyógyszertárat működtetni, majd 1735-ben kiadott rendeletével kötelezte a szerzetesrendeket, hogy gyógyszertáraik után bizonyos összegű „jogdíjat” fizessenek az adott város pénztárába. 1778-ban Mária Terézia felszámoltatta a jezsuita rendet, így már csak az irgalmas-rendi gyógyszertárak maradtak meg.**

## **2. Főúri alapítású gyógyszertár**

**A XVII. századi bizonytalan közállapotok és a rossz egészségügyi helyzet miatt a nemesi háztartások és tehetősebb polgárok házi patikaládákat szereztek be.**

**Míg főuraink nyugati mintára díszes patikákat rendeztek be. Ezek szűk földrajzi környezet ellátására voltak hivatva. Előbb csak a szűk főúri családot, majd az uradalom összes alkalmazottját látták el gyógyszerrel.**

### **3. Mozgó-, illetve szekérpatika**

**a. Mely előbb azért jött létre, hogy az ellátatlan területeken árusítsa portékáit.**

**- Sajnos közülük sok volt a csaló, kuruzsló!**

**- Pl. a budai patikusok csak 1736-ra tudták elérni, hogy polgári személyt gyógyszerrel ne láthassanak el tábori patikák. Ám ez az ország egész területét tekintve csak évekkel később valósulhatott meg.**

**b. Később a hadsereg katonai gyógyszerelését biztosította.**



#### **4. Polgári alapítású gyógyszertár**

- a. Maga a város polgársága – pl. szabad királyi város esetén – alapította, ahol a patika gazdasági ellenőrzését szenátusi tagok végezték. A gyógyszertárat ún. provizorok (fizetésért szerződötett gyógyszerész) látták el. (A gyógyszertár szakmai ellenőrzése a városi főorvos feladata volt.)**
- b. Egy adott személy kérelmére, annak saját költségére létesült a gyógyszertár.**

**A városi és uradalmi gyógyszertárak polgári személy tulajdonába történő átadása tette lehetővé az első gyógyszerész dinasztiák kialakulását, aminek kezdete a XVII. századra tehető.**

## B/ A magyarországi gyógyszerterek fejlődése a törvények tükrében a XVIII. századig

1/ Hazánkban a legrégebbi gyógyszerészetre vonatkozó szabályrendeletek a Budai Törvénykönyvben találhatóak, melyeket a budai város magsztrátusa 1244-1421 között alkotott meg.

Ebből a legtöbbet emlegetett 102 pont, mely értelmében „a gyógyszerészek... csak olyasmit árusíthatnak, ami régtől fogva patikába való... Vasárnap és más ünnepeken semmit se merjenek nyitott boltban árulni, mindaddig, amíg a vecsernyét el nem harangozták, kivéve gyógyszert a betegeknek testi könnyebbülésükre; ezeket kiadhatják nappal és éjjel is.”



**2/ A gyógyszerészekre vonatkozó első királyi rendelkezés az „Ordo Politaе” 1552-ből I. Ferdinándtól származik, mely a gyógyszertárak évenkénti felülvizsgálatát rendelte el.**



**I. Ferdinánd**  
1503. március 10. – 1564. július 25.

**3/ III. Ferdinánd 1644-ben kiadott „Lex Sanitaria Ferdinandia”-ja már 36 §-ban szabályozta a gyógyszertárak működését.**

**A gyógyszerészek érdekeit képviselő egyik § szerint gyógyszert csak gyógyszerész forgalmazhat, egy másik pedig arról szól, hogy egy gyógyszerész csak egy gyógyszertárat működtethet.**



**III. Ferdinánd**  
1608.07.13. – 1657.04.02.

4/ Mária Terézia által 1770-ben kiadatott Generale Normativum in Re Sanitatis, illetve ennek kiegészítő Supplementumai igyekeztek megreformálni birodalma egészségügyét.

A törvény előírta:

- a gyógyszerészek egyetemi képzését,
- a gyógyszertárak évenkénti ellenőrzését,
- a gyógyszertárak jogviszonyát,
- a gyógyszertár létesítésének engedélyezése felségjog lett, amit később a helytartótanács kapott meg.



Bécs, 1717. 05. 13. –  
Bécs, 1780. 11. 29.

**Birodalma egészségügyének további rendezése ügyében 1773-ban és 1787-ben pótrendeleket bocsájtott ki, melyekkel a gyógyszerészi munka személyi, tárgyi feltételeit és a szakmai tevékenységet igyekezett szabályozni. Ezzel kívánta biztosítani az önálló hazai gyógyszerészetet. 1772-től tette kötelezővé az egyetemi képzést a gyógyszerészek számára.**

**A gyógyszerterek száma a mai Magyarország területén az alábbiak szerint alakult:**

<b>Évszám:</b>	<b>Gyógyszerterek száma:</b>	<b>Évszám:</b>	<b>Gyógyszerterek száma:</b>
1720	19	1970	1414
1747	50	1990	1444
1770-1801	99	2006	2010
1801—1810	211	2008	2348
1841—1850	261	2010	2520
1871—1880	395		
1901—1910	843		
1921—1930	1280		
1938	1395		
1950	1429		

## Gyógyszertár tulajdonformák:

- Az egyházi alapításúak és a katonai gyógyszertárak kivételével a többi lassan magán tulajdonba ment át.
- „gyökrealjogú gyógyszertár” - A török kivonulását követően az ország újjáépítésének előmozdítására ingyen telkeket osztottak. Így lehetett új házakat, üzleteke és gyógyszertárat létesíteni. Vagyis ingatlanhoz kötve és mindazzal együtt lehetett idővel gazdát cserélni. Ezzel megszületett a gyökösített patikajog.
- „reáljogú gyógyszertár” – Később már nem volt fontos, hogy azon épület tulajdonilag is bírja, ahová a gyógyszertár létesítéséért folyamodott a szakképzett személy, hanem fontosabb szempont lett, hogy a város polgárjogát megszerezze – ami döntően pénzbe került – így nem háztulajdonosnak is megadták a jogot.
- A „gyökrealjogú és reáljogú gyógyszertárak szabadon adták-vették, tulajdonváltozását sokszor a helytartótanácsnak nem is jelezték, bérbe adhatták. Özvegyi jogon bírhatta a patikát, csak ún. provizort kellett alkalmazni.

- **személyjogú gyógyszerár** – Mária Terézia 1770-es Generale Normativum ... törvényét követően az addig létesült polgári tulajdonban lévő gyógyszerárak reál jogát meghagyták. Ám ezt követően csak személyjogú gyógyszerárak nyitást engedélyezték. Amely személyes természetű üzleti jogot jelentett, azaz a gyógyszerári jogosítvány adott gyógyszerész személyéhez volt kötve és felettük az állam rendelkezett. Azaz nem volt adható-vehető, hanem a jog visszaszállt a jogot kiadó államra.
- A helytartótanács 1799-ben a következő módon tett különbséget a reál és személyi jog között: amennyibe az okiratban nem szerepel az „ad personam” kifejezés, úgy azt reáljogúnak kell tekinteni.
- Viszont már csak személyi jogú gyógyszerár nyitására volt mód, mely mellé a haszonélvezeti jog biztosítva lett, míg az egyik családtag megszerezte a gyógyszerészi jogosítványt.

## C/ A magyarországi gyógyszerterek fejlődését befolyásoló törvények az államosítással bezárólag.

1/ Az 1848-as alkotmányos magyar minisztérium a gyógyszerészetet „már mint” (törvényileg még nem) közegészségügyi intézményként sorolta a kereskedelmi minisztérium hatáskörébe.

2/ A Bach-korszak (1850-1859) alatt viszont visszalépés következett be, azáltal, hogy osztrák mintára az iparosok közé sorolták a gyógyszerészetet és az ipari törvény rendelkezései alá vonták a szakmát.

A vármegyei tiszti főorvos ellenőrzései mellett, a helyi és vármegyei hatósági szerveknek is ki lettek szolgáltatva a patikák.



Alexander Bach  
1813. 01. 04. – 1893. 11. 12.  
1850-1860 közti időszakban  
volt belügyminiszter

3/ A kiegyezést követően, 1876-ban született meg a XIV. törvény, melynek 124. §-a alapján „A gyógyszerészet, mint közegészségi intézmény, az állam felügyelete alatt áll”. A 128. § értelmében „az iparüzletek sorába nem tartoznak; mihez képest a gyógyszerészek az iparkamarai illetékek fizetésére nem köteleztethetnek”. 129. § értelmében hazánkban gyógyszertárat csak az vezethet, aki az ország területén érvényes gyógyszerész-tudori vagy gyógyszerész-mesteri oklevéllel rendelkezik.

130. § A reáljogú gyógyszertárak, valamint eddig, úgy ezentúl is szabadon eladhatók, örökölhetők és hagyományozhatók: szóval magánjogi szerződések és a fennálló szabályoknak megfelelő átruházások tárgyaivá tehetők.

131. § A gyógyszertár személyes üzleti joga a gyógyszertári jogosítvánnyal felruházottnak személyéhez van kötve. Ily jogosítvány el nem adható s nem hagyományozható. Az átruházást azonban szintén csak személyes joggal a 129. § figyelembevételével a belügyminiszter engedélyezi.

138. § A gyógyszertárak hivatalos vizsgálatáért a gyógyszerészekről semminemű díjak nem szedhetők. *Az egész közegészségügy feletti felügyelet a belügyminisztériumhoz tartozott.*

A közforgalmú gyógyszertárak (reáljogú, vagy személyjogú) mellett az 1876. évi XIV. törvény 135. §-a rendelkezik a fiók- és házi gyógyszertárakról is. */Fiók- és házi gyógyszertárak a szükséghez képest a törvényhatóságnak meghallgatásával a belügyminister által engedélyezhetők és a szükség elenyésztevel vagy anyagyógyszertárnak ottani felállításával megszüntetendők./*

Ugyan ezen törvény 126. §-a a kézi gyógyszertárról rendelkezik. */...a kézi gyógyszertártartására feljogosított orvos, az állatokra nézve pedig az állat-orvosok vannak feljogosítva. A gyógyszereket a rendes gyógyszertárakból tartoznak hozatni és rendelni./*

**4/ Az I. világháborút követő Tanácsköztársaság idején (1919. március 21. – augusztus 1.) a proletárdiktatúra törvénye közt ott volt a hazai gyógyszerárak államosítása. A Forradalmi Kormányzótanács 1919. évi XLVII. rendeletének 1. §-a kimondta, hogy minden gyógyszerészeti üzemet és gyógyszertárat államosítani kell. /A rendelet április 1-én kelt./ A Munkaügyi Népjóléti Népbiztosság április 10-én kiadott V. rendeletének 1. §-a azon gyógyszertárakat is azonnal államosítja, ahol most nem, de 1914 előtt volt gyógyszerészsegéd. Az állami kezelés alá vett gyógyszertárakba ún. üzembiztosokat neveztek ki, akik esetleg a patikai alkalmazotti rétegből kerülhettek ki. A teljes államosításra már nem futotta az idejükből az uralmuk rövideje miatt (133 nap). Bukásukat követően a törvényeiket eltörölték és visszaállt az eredeti állapot.**



**5/ 1876. évi XIV. törvényhez képest az 1940. évi VI. törvény III. rész 45-47 §-ai hoztak kisebb változásokat, de érdemben nem történt semmi.**

**6/ A II. világháború alatti események előbb a hazai zsidóságot, majd a háborút követően a hazai németiséget forgatta ki a gyógyszerári tulajdonból.**

**Sok gyógyszerár esett áldozatául a háborús csatározásoknak, aminek eredményeként vagy kifosztották, vagy megsemmisítették a patikákat. A gyógyszerészek áldozatkészségének és hivatástudatának volt köszönhető, hogy rövid idő alatt a gyógyszer ellátás újra indult.**

## **7/ A gyógyszerészetre vonatkozó következő nagy törvénykezés 1948. évi XXX. törvénnyel következett be.**

### **Pár gondolat a törvényből:**

- *Európában kétféle rendszeren épül fel a gyógyszerészet, úgymint:*
  - a. *szabad letelepedési, mely szerint a gyógyszertár iparüzlet, ahol szabad verseny van. Ami árcsökkenést eredményez, ám a gyógyszerek rosszabb minőségéhez vezethetnek. Lényeges, hogy a gazdaságilag erősebb fél a versenytársak kiiktatása után megtalálhatja annak a módját, hogy a gyógyszerárakat mégis magasabb „piaci” szintre emelje. A külföldi tapasztalatok alapján nincs biztosítva, hogy azon nehézségek, melyek az egyes települések gyógyszertár hiányát megszüntetné biztosítva lennének.*
  - b. *koncessziós rendszer szerint a gyógyszertár közegészségügyi intézmény, ahol az állam lakosságszámhoz mérten adja a jogot, mellyel megszabja a gyógyszertár felállításának helyét és működési körét.*

**Ezek ismeretében a demokratikus magyar kormány a koncessziós rendszer alapján működő gyógyszertárak mellett tette le voksát, azzal a megkötéssel, hogy a személyjogú gyógyszertári jogosítványok átruházásának lehetőségét, másrészt az elidegeníthető reál gyógyszertári jogosítványokat megszünteti. 14-17 §.**

- **A gyógyszerértár vezetője a gyógyszerértárat személyesen köteles vezetni. Ebből a kötelezettségből folyik továbbá, hogy a gyógyszerértár vezetője több gyógyszerértárat nem vezethet és más gyógyszerértárban alkalmazást sem vállalhat, úgyszintén egyidejűleg drogériaüzletet vagy gyógyáru-nagykereskedést nem folytathat és ilyen üzletnek alkalmazottja sem lehet. 21-23. §.**
- **A gyógyszerértár működése vagy szünetelése nem függhet kiszámíthatatlan esetlegességektől. Ilyen esetekben hatósági vezető kirendelésével kell a zavartalan folytonosságot biztosítani. 28. §.**
- **A fiókgyógyszerárak létjogosultságát a kisebb lakosságszámú települések egészségügyi ellátása érdekében a továbbiakban is fontosnak tartja a törvény 18. §-a.**
- **A továbbiakban is kívánatosnak tartja az ún. házi-, vagy intézeti gyógyszerárak fenntartását, mint zártforgalmú gyógyszerértár működési formát, melyek a klinikák, kórházak betegbiztosító rendelők ellátását biztosítja.**

**8/ 1950. évi XXV. törvény értelmében, azon év július 28-án közel 1200 gyógyszertárnál reggel nyitásra, nagyjából egy időben megjelentek az államosítást végrehajtó három tagú bizottságok, akik kasszát zártak. A tulajdonos bevonásával felvették a gyógyszerkészletet, a berendezéseket, felszereléseket és ha már a gyógyszertárban állt a bicikli, akkor az is állami tulajdon lett a családi autóval egyetemben. Sőt sok személyes holmit is lefoglaltak az állam nevében, lett légyen az bunda, falióra stb.**

- A leltárt megelőzően, kb. két héttel egy rendelettel írták elő, hogy a gyógyszertáraknak milyen és mennyi mennyiségben kell berendelni gyógyszert és alapanyagot. Ezek számláinak rendezését a tulajdonosokkal fizetették meg, annak ellenére, hogy a leltározással a készlet már állami kezelés alá került. Mint a burzsoá egyik utolsó, ám annál veszélyesebb ellenségével igyekeztek leszámolni a gyógyszerészekkel.**
- A leltározó bizottság feladata volt közölni a volt gyógyszertár tulajdonosával, hogy a jövőben melyik másik gyógyszertárba kerül át dolgozni.**
- Azon gyógyszerészekkel kiknek hiányzott az approbációs záróvizsgálata, fizetésileg a technikák közzé sorolták, illetve bizonyos gyógyszerész feladat elvégzését elvették tőlük.**

**Még két megjegyzés a gyógyszerészek 1950-es évekbeli üldöztetéséhez:**

- 1. A gyógyszertár tulajdonosoknak az államosításig ledolgozott munkaéveinek számát nem vették figyelembe a nyugdíj megállapítása során. Koruktól függetlenül még 10 évi szolgálati időt írtak elő.**
  - Pár év elteltével, a szakma összefogásának köszönhetően sikerült a kormánynál elérni, hogy az idős (60 év feletti) kollégák – ugyan megalázóan kicsiny pénzzel – nyugdíjba vonulhattak. Cserébe a gyógyszertárak elvételéért járó kártérítés ügyében követeléseiket nem érvényesítették.
  - Bár igazi kártérítés a mai napig sem történt meg!
- 2. Az államosítást követően az egyetemi felvételik során kifejezetten hátránynak számított, ha a jelentkezőről kiderült, hogy volt gyógyszertár tulajdonos gyermeke.**
  - Az elutasítás szövegében a létszám feletti szerepelt, ám a fő ok, hogy „a Népi Demokratikus Kormány nem óhajt dinasztiákat nevelni”.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

